

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka, ve věci

žalobkyně: **N. M. A.**
zastoupená advokátkou Mgr. Helenou Pindejovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2022, č. j. MV-61984-4/SO-2022

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „soud“) domáhá přezkoumání rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“) ze dne 11. 2. 2022, č. j. OAM- 6322-18/DP-2020 (dále jen „rozhodnutí Ministerstva“), jímž byla podle § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu, neboť nositelům oprávnění ke sloučení rodiny nebyla prodloužena platnost k dlouhodobému pobytu.

II. Obsah žaloby

2. Správní řízení proběhlo v rozporu se základními zásadami správního řízení, žalobkyně byla zkrácena na svých právech. Rodiče žalobkyně podali správní žalobu proti rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Tato skutečnost byla známa i Ministerstvu. Ministerstvo pochybilo, pokud nepřerušilo správní řízení vedené o žádosti žalobkyně dle § 64 odst. 1 písm. c) v návaznosti na § 57 odst. 2 správního řádu. Soudní řízení o žalobách rodičů žalobkyně lze za předběžnou otázku považovat. I za situace, kdy byl formálně dlouhodobý pobyt rodičů žalobkyně (nositelů oprávnění ke sloučení rodiny) ukončen.
3. Rodiče žalobkyně nadále pobývají oprávněně na území ČR. Žalobkyně je nezletilá, závislá na výchově a výživě rodičů. Negativní rozhodnutí stran její žádosti má za následek ukončení jejího pobytu na území ČR a povinnost návratu do státu původu. Přerušování správního řízení dávalo smysl, aby po dobu přerušování správního řízení nebylo vydáno vykonatelné správní rozhodnutí, popř. zakládající jiné právní následky. Pokud by takové mělo být vydáno a provedeno (vykonáno) a v rámci soudního přezkumu žalob s touto věcí souvisejících byla rozhodnutí shledána nezákonnými a zrušena či vyslovena jejich nicotnost, pak vrátit stav věcí do podoby před rozhodnutími v soudních přezkumech by bylo nemožné nebo neúměrně obtížné.
4. Způsob, jakým Ministerstvo dospělo k závěru, že rozhodnutí není nepřiměřené, je ryze formální. Stran okolností v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které musí být při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zohledněny, neučinilo Ministerstvo žádná zjištění a ani v odůvodnění svého rozhodnutí jednotlivé faktory ovlivňující úvahy stran přiměřenosti nijak konkrétně na situaci žalobkyně nevztáhl. Posouzení Ministerstva je nepřezkoumatelné – není zřejmé, jakými úvahami se Ministerstvo řídilo při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěru o přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života žalobkyně.
5. Ve vztahu ke shromažďování podkladů vztahujících se k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, nemůže být aktivita na straně žadatele. Je na správním orgánu, aby postupoval ve správním řízení důsledně a v souladu s § 3 správního řádu. Odkazem na případnou aktivitu žadatele nelze nahradit povinnost správního orgánu zjistit stav věci bez důvodných pochybností. Správní orgán má povinnost aktivně působit ve vztahu ke shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí, nikoli pouze pasivně očekávat předložení důkazů ze strany žadatele, byť se jedná o řízení vyvolané na základě žádosti tohoto žadatele (§ 50 odst. 2 správního řádu). Rozhodnutí jsou tak stižena vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti.
6. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí a rozhodnutí Ministerstva zrušil a věc vrátil k dalším řízením.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Žalobkyně neuplatnila v rámci odvolání žádné námitky, přestože byla vyzvána k doplnění blanketního odvolání. Komise vycházela ze stavu, kdy byla v případě rodičů žalobkyně vydána pravomocná rozhodnutí. Komise ani Ministerstvo vnitra nepochybily, jestliže vycházely z pravomocných rozhodnutí. Nelze souhlasit s tím, že aktivita v rámci správního řízení nemůže být na straně žadatele v otázce přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Právě žadatel je v řízení o žádosti povinen tvrdit a předkládat důkazy. Komise vycházela z jí známého stavu. Žalobkyni nebyl zakázán další pobyt na území. Ani v rámci žaloby nepředložila žalobkyně žádná konkrétní tvrzení (natož důkazy) ohledně nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života.

IV. Posouzení věci soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
9. Podle ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
10. V projednávané věci je předmětem sporu, zda správní orgány postupovaly správně, pokud zamítli žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.
11. Důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR byla skutečnost, že nositelům oprávnění ke sloučení rodiny (rodičům žalobkyně) nebyla prodloužena platnost k dlouhodobému pobytu. Rodiče žalobkyně nedisponují žádným pobytovým oprávněním na území.
12. Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí a rozhodnutí Ministerstva. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí Ministerstva žalobkyně spatřovala v tom, že není zřejmé, jakými úvahami se správní orgán prvního stupně řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěru o přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Okolnosti v ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců nijak konkrétně na situaci žalobkyně nevztáhl a jeho závěry byly ryze formální. Pokud správní orgán prvního stupně nepostupoval dle § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu, zatížil dle žalobkyně správní řízení nepřezkoumatelností. Rovněž napadené rozhodnutí je dle žalobkyně stiženo vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti, pokud žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí sice představuje zásah do soukromého a rodinného života, nejde ale o zásah nepřiměřený.
13. Soud prostudoval napadené rozhodnutí a rozhodnutí Ministerstva a shledal, že problematice přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně se žalovaná věnovala na straně 4 svého rozhodnutí, kde uvedla, že žalobkyně nepřiměřenost v průběhu řízení nenamítala, přestože se seznámila s podklady rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně

dostatečně zvážil a posoudil dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a učinil tak na základě dostatečně zjištěného stavu věci v souladu s § 3 správního řádu. Poukázal na to, že žalobkyně území ČR bude muset opustit ze stejného důvodu jako její rodina. Právo pobytu žalobkyně je odvozeno a je závislé na oprávnění k pobytu jejích rodičů, kterým byly pravomocně zamítnuty žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. V případě žalobkyně o dopadu do soukromého života vzhledem k jejímu věku nelze příliš hovořit, neboť její soukromý život je z podstatné části omezen na prostředí rodiny. Žalobkyně má na území ČR povolen pobyt od roku 2017. Za tu dobu nemohlo dojít ke zpretrhání vazeb na zemi původu, tedy na Vietnamskou socialistickou republiku. Žalovaná souhlasila se závěrem, že v daném případě není rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nepřiměřené. Správní orgán prvního stupně se zabýval i tím, zda v případě žalobkyně existují obzvláště obtížné okolnosti, pro které by správní orgán neměl zrušit, resp. neprodloužit platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití a území a zda jsou tyto skutečnosti také náležitě prokázány; tyto skutečnosti však zjištěny nebyly, ani žalobkyně je neuvedla.

14. Odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozhodnutí Ministerstva soud vyhodnotil jako dostatečnou reakci na žalobkyní přednesené námitky. Je třeba připomenout, že řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí, je ovládáno zásadou jednotnosti řízení. To znamená, že řízení až do vydání rozhodnutí představuje jeden celek – řízení zahrnuje jak řízení odehrávající se před správním orgánem prvního stupně, tak i případné odvolací řízení. Řízení se tedy pojímají dohromady, ve svém komplexu. Správní soud tedy hodnotí rozhodnutí správních orgánů vydaná v I. a II. stupni jako jeden celek (srov. např. rozsudek ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25). Soud dále poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předešlé účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však zároveň po odvolacím orgánu nelze požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100). Těmto požadavkům žalovaný v projednávané věci dostal. Z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jak o nich uvažil. Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost rozhodnutí skutečně nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v projednávané věci nenastala. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí ani rozhodnutí Ministerstva nepřezkoumatelností netrpí a vyhovuje požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu. Příslušné žalobní námitky tudíž nejsou důvodné.

15. Tvrzenou nepřezkoumatelnost soud neshledal ani v tom, že správní orgány nevztáhly všechny faktory zmíněnými v § 174a zákona o pobytu cizinců konkrétně na situaci žalobkyně. Správní orgány totiž při svém rozhodování sice musí vážit kritéria, která vypočítává § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, avšak nemusí v rozhodnutí všechna v zákoně uvedená kritéria vyjmenovat a předjímat u nich případný dopad na rozhodnutí. Postačí výslovně zohlednit pouze ty důvody, které jsou v daném případě specifické, a nikoli ty, které žádným způsobem nevyplývají z průběhu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34). Těmto povinnostem správní orgány v projednávané věci dostály a řádně zjistily všechna relevantní hlediska pro posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Žalobkyni, která byla v řízení zastoupena advokátkou, ostatně nic nebránilo v tom, aby správním orgánům sdělila veškeré relevantní okolnosti, jejichž zohlednění při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí po správních orgánech požadovala. Pokud některé takové okolnosti správním orgánům nesdělila (zamlčela), nemůže podle názoru soudu zpětně správním orgánům vytýkat, že se jimi nezabývaly.
16. Před vypořádáním dalších žalobních bodů soud připomíná, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ve věci neprodloužení platnosti povolení žalobkyně k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Z § 44a odst. 4 poslední věty zákona o pobytu cizinců vyplývá, že „*platnost povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem společného soužití rodiny nelze prodloužit, je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto povolení (§ 46a).*“ Podle § 46a odst. 2 písm. j) téhož zákona přitom platí, že „*Ministerstvo [vnitřně] dále zruší platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jestliže nositel oprávnění ke sloučení rodiny požádal o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo mu byla platnost tohoto povolení zrušena, nebyla prodloužena nebo skončila, anebo nositel oprávnění ke sloučení rodiny požádal o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nebo mu byla platnost tohoto povolení zrušena, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*“
17. Vycházejí z citovaných ustanovení soud konstatuje, že bylo povinností správních orgánů prokázat, že nositelům oprávnění ke sloučení rodiny (tj. rodičům žalobkyně) byla zrušena, nebyla prodloužena nebo zanikla platnost jejich povolení k pobytu. Rodiče žalobkyně měli na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání – účast v právnické osobě. Ani jednomu z nositelů nebyla Ministerstvem prodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu. Oba rodiče podali odvolání, které bylo rozhodnutími žalované ze dne 13. 8. 2021 č. j. MV-98368-4/SO-2021 a č. j. MV-98358-4/SO-2021 zamítnuto a rozhodnutí Ministerstva potvrzeno. Vzhledem k tomu, že nositelům oprávnění ke sloučení rodiny nebyla prodloužena platnost k dlouhodobému pobytu a žádosti rodičů byly pravomocně zamítnuty, byla taktéž žádost žalobkyně zamítnuta. Proti pravomocným rozhodnutím podali rodiče žalobkyně žalobu ke zdejšímu soudu, jímž byl přiznán odkladný účinek (sp. zn. 29 A 123/2021-104 a sp. zn. 29 A 124/2021). Rodiče si též zažádali o vydání povolení k trvalému pobytu, tyto žádosti byly pravomocně zamítnuty.
18. Dle žalobkyně správní orgán prvního stupně pochybil, pokud nepřerušil správní řízení vedené o její žádosti postupem dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu v návaznosti na ustanovení § 57 odst. 2 správního řádu. Správní orgány k tomu uvedly, že rozhodnutí o

neproloužení dlouhodobého pobytu rodičů žalobkyně byla pravomocná. Pokud bylo v určité věci již vydáno pravomocné správní rozhodnutí, je podle § 73 odst. 2 skutečně závazné nejen pro účastníky řízení, ale rovněž pro všechny správní orgány. Ustanovení § 57 řeší situace, kdy o předběžné (nebo též prejudiciální) otázce doposud pravomocně rozhodnuto nebylo (viz *Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1182*). Zdejší soud však souhlasí se žalobkyní, že pokud se otázka prodloužení dlouhodobého pobytu měla projednávat před zdejším soudem, přičemž pobyt žalobkyně je odvozen od pobytu jejích rodičů, měl správní orgán zvolit takový postup, že nynější řízení přeruší a vyčká na závěry soudu. V takovém případě se totiž jednalo o předběžnou otázku. Zdejšímu soudu je však z jeho úřední činnosti známo, že uvedené žaloby týkající se prodloužení dlouhodobého pobytu rodičů žalobkyně za účelem podnikání – účast v právnické osobě, byly rozsudky ze dne 24. 1. 2024, č. j. 29 A 123/2021-104 a č. j. 29 A 124/2021-113 zamítnuty, neboť rodiči žalobkyně nebyl ve správním řízení předložen doklad o bezdlužnosti. Pro úplnost krajský soud dodává, že proti těmto rozsudkům byly podány kasační stížnosti, přičemž řízení o nich bylo zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku (viz usnesení ze dne 4. 4. 2024, č. j. 1 Azs 38/2024-20 a usnesení ze dne 5. 4. 2024, č. j. 1 Azs 37/2024-20).

19. V nynější situaci soud toto pochybení neshledal natolik závažné, aby mohl vyslovit nezákonnost napadeného rozhodnutí a rozhodnutí Ministerstva, a to vzhledem k závěrům krajského soudu, že žaloby rodičů žalobkyně stran prodloužení jejich dlouhodobého pobytu nebyly důvodné a že správní orgány nepochybily stran svých závěrů. Přerušování řízení by v takovém případě totiž na věci ničeho nezměnilo.
20. Aktivita ve vztahu ke shromažďování podkladů vztahujících se k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života nemůže být dle žalobkyně na ní, ale naopak na správním orgánu. Tomu svědčí povinnost dle § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu. Lze přisvědčit názoru žalobkyně, že správní orgány mají obecnou povinnost opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Tato je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost (§ 50 odst. 2 správního řádu), případně označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 správního řádu). Po správním orgánu však nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy svědčící ve prospěch cizince. Je na účastnících řízení (zde na žalobkyni), aby poskytli veškeré informace, které považují za důležité. Správní orgány uvedly, vzhledem k věku žalobkyně nelze o dopadu do jejího soukromého a rodinného života příliš hovořit, neboť její soukromý život je z podstatné části omezen na prostředí rodiny. Žalobkyně má na území ČR povolen pobyt od roku 2017, tedy za tu dobu nemohlo dojít ke zpretrhání vazeb na zemi původu. Pokud tedy správní orgány bezpečně zjistily z jim dostupných podkladů osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítal, není v zásadě povinností správních orgánů vyzývat k dalším, konkrétnějším sdělením (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34).
21. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgány postupovaly správně, pokud řízení o žádosti žalobkyně zamítli.

VI. Závěr a náklady řízení

22. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. června 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu